№ 33.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 24. KWIETNIA ROKU 1798. we WTOREK.

Gdy w Obwieszczeniu pod dniem 22. Januaryi Roku bieżącego do Wierzycieli N. Króla Jmci *Staniſława Auguſta* względem weryfikacyi ich pretenſyi do tegoż mianych, przez wspolną Nayiaśnieyſzych trzech Dworow Kommiſſyą, wydanym; termina do ſtawienia ſię tymże, podług porządku ich zapisania od Nro. 1. do 120. ciągle w dniach od 19. Marca do 30. Kwietnia Roku bieżącego naſtępnie przepisane zoſtały; co ſię teraz aktualnie exekwuie, do ſtawienia ſię zaś tymże Wierzycielom od Nro. 121. zapisanym, naſtępuiące termina ſą wyznaczone, to ieſt:

Dzień 1. Maia Roku bieżącego dla Wierzycieli od Nru. 121. aż do 134. wciąż wpisanych.— Dzień 3. Maia dla tychże od Nru. 135. do 148.— Dzień 7. Maia ditto— od Nru. 149. do 164.— Dzień 8. Maia ditto— od Nru. 165. do 175.— Dzień 9. Maia ditto od Nru: 176. do 190.— Dzień 10. Maia ditto od Nru: 191. do 210.— Dzień 14. Maia dla tychże od Nru: 211 do 222.— Dzień 15. Maia ditto od Nru: 223.— 240.— Dzień 16. Maia ditto od Nru: 241.— 248.— Dzień 21. Maia ditto od Nru: 249— 258.— Dzień 22. Maia ditto od Nru: 259.— 275.— Dzień 23. Maia ditto od Nru: 276.—290.— Dzień 24. Maia ditto Nro: 291. —— Dzień 30. Maia ditto od Nru: 292.—310.— Dzień 31. Maia ditto od Nru: 311.— 330.— Dzień 4. Junij ditto Nro 331. i 610.— Dzień 5. Junij ditto od Nru: 332.—354. Dzień 6. Junij Nro: 355. —— Dzień 11. Junij ditto od Nru: 356.—374.— Dzień 12. Junij ditto od Nru 375.—386.—Dzień 18. Junij ditto od Nru: 387. —400.— Dzień 19. Junij ditto od Nru: 401.—415. —Dzień 20. Junij ditto od Nru: 416.—443.— Dzień 21. Junij ditto od Nru: 444.—461.— Dzień 25. Junij ditto od Nru. 462.—473.— Dzień 26. Junij ditto od Nru: 474.—488.— Dzień 27. Junij ditto od Nru: 489.—505.— i 614.— Dzień 28. Junij ditto od Nru: 506.—520.— Dzień 3. Julij ditto od Nru: 521.—539 —Dzień 4. Julij ditto od Nru 540.—554.— Dzień 5. Julij ditto od Nru: 555.—575.— Dzień 9. Julij ditto od Nru: 576.—598.— Dzień 10. Julij ditto od Nru: 599.—619.

Zaleca ſię więc ninieyszym Obwieszczeniem wszyſtkim Wierzycielom pod w zwyż wyrażonemi Numerami zapisanym, aby każdy z nich, w dniach ſwym reſpective Numerom przepisanych, przed wſpolną Nayiaś: Trzech Dworow Kommiſſyą, osobiście lub przez umocowanego ze ſwey ſtrony plenipotenta, nie uchybnie ſię ſtawił, i to wszyſtko co mu w zwyż wyrażonym obwieszczeniu przepisane zoſtało, a nadewszyſtko naſtępuiące poſtępowania prawidła, zachował; to ieſt: żeby każdy z pomienionych Wierzycieli, na trzy dni naymniey przed wyznaczonym ſobie podług ſwego Numeru do weryfikacyi terminem, u JW. Pełnomocnika N. Króla Jmci *Staniſława Auguſta*, ze ſwym dokumentem originalnym ſtawił ſię, a to tym końcem, aby tenże JW. Pełnomocnik był w ſtanie dania potrzebnego Kommiſſyi na czas naznaczony obiaśnienia.— Dopełniwszy tego, ciż Wierzyciele, przed Kommiſſyą na terminach ſobie przepisanych, o godzinie 9tey z rana, bądź osobiście, bądź przez ſwych Plenipotentow, ſtawić ſię maią.— Będą oraz obowiązani podać memoryał w ięzyku Niemieckim lub Francuzkim, w którym wszyſtkie okoliczności, którémi do poſſeſſyi wszełkich ſwych pretensyi przyszli, wyszczególnią; tudzież złożyć wszyſtkie dokumenta oryginalne, które tylko na poparcie ich pretensyi ſłużyć mogą i dać wszelkie obiaśnienia, których taż Kommiſſya wymagać od nich, za rzecz potrzebną oſądzi; oczekiwać na koniec, dopoki ich pretensye, w miarę dowodow za ſprawiedliwe uznane, w Etat długow przyznanych, wpisane nie zoſtaną.

Gdyby zaś który z wierzycieli tych, wzwyż wyrażonych przepisow nie zachował, lub też ſtawić ſię osobiście, albo przez ſwego Plenipotenta, na przeznaczonym ſobie terminie, zaniedbał; tedy tym ſamym w prawie ſwoim upadnie; pretensya iego za nieważną i niebyłą uznana będzie, i wszelkie przyczyny, któreby na usprawiedliwienie ſwego nieſtawienia ſię na terminie przywodził, zwłaszcza, że każdy miał doſtateczny przeciąg czasu do ułożenia ſwych intereſſow ſobie pozwolony: pod żadnym pretextem przyięte nie będą.— Dan w *Warſzawie* dnia 26. Marca 1798.

Kommiſſya Nayiaś. Trzech Dworow do uregulowania Długow Nayiaś. Króla Jmci Staniſława Auguſta *i bywſzey Rzeczypoſpolitey Polſkiey.*

Wypis z liſtu z Wiednia dnia 14. Kwietnia.

Oſtatnie wiadomości z *Wiednia* nadeſłane, rozmaicie opisuią okropne zdarzenie, którego ta ſtolica była teatrem. Lecz czyli prawdziwe iego przyczyny pozor ukrywa, czyli mieszaiący powszechną ſpokoyność obrali ten moment, lub z niego korzyſtać chcieli, bądź go nienawiſtna przygotowała intryga, bądź nowe zrządziło wrażenie, czas to wſzyſtko odkryie, a my rzecz samą z różnych donieſień prywatnych zebraną, podaiemy.

Dnia 13. t. m. nowy wcale widok zwrócił na ſiebie uwagę całey powszechności. Od godziny 8. z rana powiewała Chorągiew troy-kolorowa na pałacu Ambaſſadora *Francuzkiego*; Spoſtrzeżono kupiące ſię w około niego tłumy ludu, lecz to przypisywano ciekawości oglądania wyſtawionych znakow Republikantſkich. W kilka potym godzin Ambaſſador odebrał wiadomość, iż kiedy niekiedy dały ſię ſłyſzeć ſzemrania i uszczypliwe przymowki przeciwko tey niewidzianey w tym mieście nowości. Ambaſſador *Bernadotte* odpowiedział na to, iż gdy wſzyſtkim Miniſtrom wolno ieſt na swych domach znaki swego Narodu wyſtawiać, Naród *Francuzki* nie może być od tego wyłączony zaszczytu. Tym czasem tłumy ludu coraz były licznieysze; burzyciele ſpokoyności na których nigdzie niezbywa, zaſłonieni mnoſtwem, pragnący rozruchow, nieuważni na ſkutki, podżegali pospolſtwo. Te podżegania sprawiły gwałtowny w łatwo-wiernych umyſłach ſkutek; odezwały ſię obelżywe wrzaſki. Jedni wytłukali kamieniami okna, inni podaiąc sobie nawzaiem ramiona, zerwali zatkniętą Chorągiew, poszarpali na sztuki i spalili ią na ulicy S. *Michała*. Ambaſſador w nadziei ułagodzenia tey burzy, ſtanął w oknie chcąc ſię uſkarzać na znieważone w przyiacielſkim Reprezentancie Prawa Narodów, lecz ugodzony kamieniem w piersi, oddalić ſię był przymuszeny, i w odmienionym ubiorze wraz z switą swoią bespiecznego szukać ſchronienia. Rozhukana zgraia rzuciła ſię do śrzodka pałacu łamiąc, tłukąc i wyrzucaiąc wſzyſtkie Ambaſſadora sprzęty. Wyprowadzono jego paradną karetę, i w sztuki ſtrzaſkano. W tym Xże *de Lichtenſtein* kommendant miaſta, i Genarał *Kińſki* na czele dwóch batalionow piechoty i dwóch ſzwadronow kawaleryi, otoczeni wyższym sztabem officerow, przybyli na mieysce zebranych tłumow, rozſtawili w koło pałacu ſtraże, i z trudnością zbeſtwione kupy od dalszych wſtrzymali zapędow.

Lecz nowy i niespodziewany widok zwrocił na ſiebie powszechną uwagę. Cesarz Jmć o którego zwątlonym zdrowiu mało czyniono nadziei, przybywa w odkrytym powozie na mieysce rozruchow, używa swoiey powagi na zgromienie bezprawiow, na przywrócenie spokoyności miaſtu, i bezpieczeńſtwa poświęconey Prawami Narodow osobie. Dopytuie ſię troſkliwie o Ambaſſadora *Francuzkiego*, a wynalezionego bierze do swego powozu, i zawozi go z ſobą do zamku wśrzod licznych okrzykow ludu: *Niech żyie Cesarz!*

Lubo śrzodki przez Rząd przedſiewzięte dosyć były wczesne i dzielne, niepodobna iednak było zapobieżeć dopełnionym bezprawiom, gdyż z początku nie można było żadnego do nich podobieńſtwa poſtrzegać. Ziawienie nowych rzeczy wszędzie za ſobą lud ciekawy zwabia. W tak ludnym iak *Wiedeń* mieście, zwyczayną ieſt rzeczą, widzieć mnoſtwo zebranych mieszkańcow. W tym zdarzeniu, iednych przypadek, drugich ciekawość zwabiła, a źle-myślący wſzyſtkich do ſwoich wciągnąć pragneli zamiarow.

Ambaſſador *Bernadotte* noc tę w zamku przepędził. Podwoiono wſzyſtkie ſtraże; ſnuły ſię po ulicach mocne z kawaleryi patrole. Ażeby ſię poſpolſtwo z przedmieściow nie zgromadzało, bramy miaſta zamknięte były aż do godziny 10. z rana w dniu naſtępuiącym. Schwytano iuż wielu dowodzcow, na innych rząd baczne obraca oko.

Dnia dziſieyszego czytana była publicznie w różnych mieyscach proklamacya Cesarza Jmci, zawieraiąca w sobie naganę poſtępkow ludu, i zachęcanie ażeby ſię do ſwoich obowiązkow wrócił. W tym momencie wſzyſtko iuż w zupełney spokoyności zoſtaie.

z Prezburga dnia 13. Kwietnia.

Wiadomości z *Semlina* donoszą, iż forteca *Orſowa* przez kapitulacyą Porcie poddaną zoſtała, warunki iednak iey nie ſą ieszcze wiadome.—Woyſka *Tureckie* ściągaią ſię teraz pod *Widdyn*.

Od granic Auſtryackich d. 4. Kwietnia

Wiadomości z *Konſtantynopola* donoszą o śmierci *Reiseſendego*, który poſtępowaniem swoim ziednał zaufanie W. *Sułtana*, i zoſtawił po ſobie 400,000. piaſtrow maiątku. *Sułtan* lubo miał prawo do tego dziedzictwa, odſtąpił iednak iego na rzecz syna po nim pozoſtałego. *Acmetschi Effendi* taiemny sekretarz iego, obiął po nim doſtoyność. Porta zatrudnia ſię szybkim wyſtawieniem flotty, którey część iedna na morze śrzodziemne, a druga

na czarne ma bydź przeznaczoną. — Przechod woyſka do *Adrianopolu* trwa nieuſtannie. Cała ſiła ma bydź do 250,000. ludzi zebrana, a *Seraſkier* który niemi dowodzić będzie, iuż ſię do podroży gotuie. Konna artyllerya, ma także rozkaz, wyruſzenia w czternaście dni z ſtolicy. —Przed kilką dniami poseł *Angielſki* w *Wiedniu* wyſłał kuryera do dworu swego, zkąd rozeszla ſię pogłoſka o nowych negocyacyach między *Francyą i Anglią.*— Garnizon *Wiedeńſki* ma bydź tylko do 3000. ludzi powiększony, nie tak znacznemi iednak ſiłami, iak mylnie rozgłaszano.

z Paryża dnia 6. *Kwietnia.*

Dziſieyszy Redaktor zawiera co naſtępuie: Nadzwyczayny kuryer z *Madrytu* przybyły donioſł, iż Xiąże pokoiu na dniu 28. Marca proſił o dymiſſyą z urzędu pierwszego miniſtra i maiora leibgwardyi Królewſkiey. Król przez dekret pełen pochwał dla niego przyiął tę dymiſſyą, a na mieyscu iego tymczaſowo mianował pierwszym miniſtrem P. *Sawedrę* teraźnieyszego miniſtra ſkarbowego, maiorem zaś leibgwardyi margrabiego *Ruchena.*— Królowa *Hiſzpańſka* mówi *Poultier*, odmieniła także ſekretarza przy boku ſwoim, urząd, który przez Xiążęcia pokoiu dotąd z wielkim zaszczytem był odbywany. P. *Savedra* podobnież doſtoyność tę otrzymał.— Od nieiakiego czasu w *Madrycie* poſtrzegano u dworu, na ſpektaklach i ulicach dwie osoby, graiące nadzwyczayną rolę, pierwszą był Xiąże *Carency* ſyn znaiomego Xiążęcia *de la Vauguyon.* Noſił on na ſobie raz mundur *Angielſki* drugi raz troykolorową kokardę, raz był zaciętym roialiſtą, drugi raz zagorzałym demokratą. Niedawnemi czasy przekonywał wszyſtkich, iż poſiada zaufanie dyrektoryatu *Francuzkiego* wysyłał więc kuryerow i naſtraiał minę taiemnego poſłańca. Drugą osobą był nieiaki *Segui* rodem z *Mahon*, a w czaſie oſtatniey woyny iako ſzpieg *Angielſki z Hiſzpanij* wygnany. Wzgardzony w kraiu, chciał podłość ſwoią pokryć okazałym przepychem. Zyſkal ſobie wſtęp u Xiążęcia pokoiu, równie iak w różnych wydziałach rządu, udaiąc ſię za kommiſſarza rządu *Francuzkiego.* Noſił publicznie ſzarfę narodową, roznosząc iakoby miał zlecenie negocyowania w zatargach Rzpltey z *Portugalią*, a w oczach rządu *Hiſzpańſkiego* wyſtawiał na ochydę mężow zaszczyconych urzędami publicznemi, udaiąc ich za powolnych i łatwych do przekupienia. Obrażony tak niegodnemi poſtępkami ambaſſador Rzpltey Ob. *Truguet.* wyrobił u rządu wygnanie z Państwa wspomnionych osob. Chcieli oni dowiedzieć ſię wiele millionow od *Portugalij* wymaganych będzie. Dziennik *przyiaciel praw* z powodu przerobioney na parodyą piosneczki iedney *Francuzkiey w Londynie*, mówi w pismie ſwoim. *Anglicy* nie wiedzą, że wylądowanie do *Anglij* ieſt iedynie dodatkiem do daleko większey wagi przedſięwzięcia, które w dzieiach świata znakomitą uczyni epokę.—Przez całkowite tylko zniszczenie potęgi *Angielſkiey w Indyach*, mówi Obywatel *Barbault Royer* w Redaktorze, *Anglia* może być zupełnie poniżoną. Dopoki *Anglia* poſiadać będzie bogactwa *Bengalu*, dopoty zawsze będzie mogła intrygi ſwoie naſtraiać, należy więc wszyſtkie nasze ſily i zamiary wymierzyć, aby w źrzódle ſamym bogactwa *Anglij* zniszczone zoſtały. *Europa* i *Azya* muszą wiednymże czaſie zagrzmić nowym odgłosem woyny, a *Indye* będą przez czerwone morze w ſtanie wolności poſtawione.

Dziennik urzędowy *Redaktor* każe ſię domyślać, iż uzbraianie w porcie *Tulońſkim*, przeznaczone ieſt na wyprawę przeciwko osadom *Angielſkim* w wielkich Indyach przez *Egipt* i *Czerwone morze.*

Rząd ogłoſił opisanie nadzwyczaynych przypadkow niektórych naszych marynarzow wziętych w niewolą na korwecie zwaney *Dobra Obywatelka*, która była częścią eſkadry wyszłey z *Rocheſort* w Lutym 1796. pod kommendą Vice-Admirała *Cercey*, a która zoſtała zabraną przez cztery okręty *Angielſkie* na wysokości przylądka *Finiſterre*, gdzie ią wiatry z masztow ogołociły. Zabrany w niewolą ekwipaż zaprowadzono do *Portsmouth*, a officerowie do *Petersfield* odeſłani: w końcu ſiodmego mieſiąca ſwoiey niewoli, ułożyli zamyſł opanowania barki, i udania ſię do *Francyi*, lecz ſchwytani przy brzegach, zaprowadzeni zoſtali iako zbiegowie do więzieniow w *Portsmouth.* W krótce potym zawiedziono ich w liczbie ośmiu do ſkładu więzniow przeznaczonych do *Botany-Bay.* Tam przez trzy zoſtaiąc tygodnie, przerażeni zgotowanym dla ſiebie losem, przedſięwzięli powtórnie ſkruszyć ſwoie kaydany: udało im ſię wymknąć i doſtać ſię do brzegow pod *Douvres*, lecz drugi raz ſchwytanych zaprowadzono do ſtarego okrętu, który ich miał przewieść do *Botany-Bay*, a w którym (podług urzędownego rapportu) przez ośm mieſięcy przy okropnym głodzie, w nayobrzydliwszym z niemi poſtępowano ſposobie.

Nakoniec 8. *Germinal* roku 5. (28. Marca 1797.) wsadzono ich na okręt kompanii Indyiſkiey *Lady Schore* od 500. beczek i 22. armat. Znaydowało ſię w nim 119. więźniow do *Botany-Bay* ſkazanych, 26. ludzi ekwipażu i eſkorta z 58. dobrze uzbroionych żołnierzy. *Francuzi* w liczbie ośmiu uczynili nowe przedſiewzięcie ſtania ſię panami okrętu, i lubo byli bez broni i bez nadziei pomocy, powierzyli swego zamiaru trzem *Niemcom* i iednemu *Hiszpanowi*, przeznaczonym wraz z innemi do *Botany Bay*; Ułożyli pomiędzy sobą plan attaku, i wyznaczyli na to drugą godzinę zrana. Pomijaią ſię długie w uſkutecznieniu tey konspiracyi szczeguły, dosyć powiedzieć, iż ci odważni Rycerze, lubo tylko w liczbie 12. tak dobrze między ſiebie podzielili ſtanowiſka, iż rozbroili i wzięli w niewolą wſzyſtkich *Anglikow*, oprócz dwóch, którzy polegli w bitwie, w którey zginął także ieden *Francuz.* W krótce potym obawiaiąc ſię przeciwney rewolucyi, wysadzili na brzegi *Brezylii* 29. żołnierzy i officerow, zoſtawiwſzy im żywności i nakłoniwszy do wykonania przyſięgi, iż przez rok cały nie będą ſłużyć przeciwko Rzpltey i iey ſprzymierzeńcom. Proponowali potym maytkom, ażeby czynili dalszą ſłużbę przyrzekaiąc im przyzwoite nadgrody, i tym ſpoſobem 1. Września przybyli do *Montevideo.* Lecz z wielkim ich podziwieniem Gubernator *Hiszpańſki* kazał zabrać wſzyſtkich ludzi znayduiących ſię na okręcie, oprócz ſiedmiu *Francuzow*, którym zabronił wyſiąść na ląd pod pozorem, iż ich okręt był oczewiście *Angielſkim.* Pisali w tey mierze do vice-króla uſkarzaiąc ſię na ten poſtępek, znalezli oraz ſpoſób przeſłania naszemu Ambaſſadorowi w *Madrycie* wſzyſtkich dowodów ściągaiących ſię do tego zdarzenia. Xiąże pokoiu dał natychmiaſt rozkaz uwolnieuia ſiedmiu *Francuzow.*

Na podany przez Miniſtra *Taleyrand* rapport, Dyrektoryat poſtanowił, iż republikanie *Francuzcy* na okręcie *Lady Schore*, utrzymani zoſtaną przy właſności tegoż okrętu i iego ładunku. Jeńcy zaś należeć będą do Rzpltey i przez nią podług używanego sposobu będą mogli być wymienieni. Nakoniec iż ci ſiedmiu *Francuzow* powrócą wolno do swoiey oyczyzny, którey okazali ſię przez ſwoie męſtwo godnemi.

Niektóre pisma twierdzą, iż kongreſs w *Raſtad* dozna ieszcze przewłoki, dopoki wyprawa przeciw *Anglij* do ſkutku przywiedzioną nie zoſtanie.— Na wszyſtkich portach naszych w kanale będących zakazano używania światła na wieżach wysokich, gdyż te ſłużyły za ſygnały dla okrętow *Angielſkich.* Miniſter wewnętrzny wydał liſty okolne do wszyſtkich departamentow, w których zachęca do korzyści handlowych z wyspami dawniey *Weneckiemi* teraz przez *Francyą* zaiętemi „ Departamenta *Korcyry*, morza *Egeyſkiego*, i *Itakj* wydaią obficie, Oliwę, Sol, Rodzenki, Bawełnę, muszkatel etc: które za produkta *Francuzkie* pożytecznie zamienione być mogą. W departamencie *Itaki* przeszło 200. okrętow zaiętych ieſt teraz handlem do morza czarnego, *Wenecyi i Liwurny.* Południowa *Francya* może z korzyścią handel do tych okolic prowadzić, a broń tylko iedna nie może być tam zawożona, gdyż ztamtąd z łatwością nieprzyiacielowi przesyłaną byćby mogła.— Szefowie brygad *Ruby i Suchet* zapewniaią, iż w potyczkach z *Szwacarami* dwie tylko ſpoſtrzeżono kobiety, a nie 800. iak dawniey mylnie roznoszono.— Przy nowey rewizyi domow tuteyszych znaleziono wiele ieszcze towarow *Angielſkich* ukrytych u żyda *Fernandés* i kupca niemieckiego *Schifflein.* „

W Radzie 500. Ob. *Audouin* wnioſł, aby ſztuki teatralne do autorow i ich dziedzicow przez 10. lat należały, i aby bez ich zezwolenia dzieła te ani grane, ani drukowane być nie mogły. W 10. lat po śmierci autora, część zyſku iaka mu przypada z reprezentacyi, ma być rozdzielona między aktorow i aktorki ſztukę iego reprezentuiących. Dyrektoryat wydał rozkaz, aby iak nayściſley przeſtrzegano republikancką rachubę czasu, i zarzucono zwyczay kładzenia obok iey dawney rachuby. Schwytano tu negocyanta *Roux*, przy którym procz wielu towarow *Angielſkich*, znaleziono ieszcze korreſpondencyą z *Anglią*, w którey obowiązał ſię podług umowioney ſummy wyrabiać powrót emigrantom do *Francyi.*— Na pamiątkę uwolnienia murzynow, będzie corocznie uroczyſtość w St. *Domingo* odprawiana.— Papież w *Siennie* bawi ſię przechadzką, i odwiedza kościoły. Kardynał *Hiſzpańſki Lorenzana* chce ſię udać do niego.— Między Dyrektoryatem *Ciſalpińſkim*, iak ſłychać i dworem *Toſkańſkim* wſzczęły ſię iakieś niesnaſki — W *Genewie* partya *Angielſka*, chorągiew troykolorową wywieszoną przed domem rezydenta naszego *Desportes.* w nocy atramentem ſplamiła, za którą rozpuſtę przyzwoita naſtąpiła ſatysfakcya.— Na zgromadzeniach pierwiaſtkowych w powszechności, patryoci przewagę otrzymali.— Redaktor oznaymuie, iż 3000. *Francuzow* wyszło z *Rzymu* na pewną taiemną wyprawę.— Ob. *Curti* mieszkaiący tu wenet, podał to za fałszywą wiadomość, iakoby Rada ſtarszych *Ciſalpińſka* do odrzucenia traktatu z *Francyą*, przez ſzlachtę *Wenecką* w niey zaſiadaiącą, pobudzoną zoſtała, utrzymuiąc, iż ci *Weneci* ſą rodem z *Terrafirma*, kraiu teraz do Rzpltey *Ciſalpińſkiey* przyłączonego. — Teraźnieyſzy Dyrekto *Franciſzek Neuſchateau* wydał teraz zdania moralne wierszem dla młodzieży tłomaczone z łacińſkiego ięzyka.

Dziennik *Przyiaciel Praw* zawiera w ſobie liſt hrabiego de *Grandvel* emigranta *Francuzkiego* z *Londynu* pod datą 4. marca t. r. w ktorym między innemi znayduią ſię naſtępuiące wyrazy.

„Od dawna iuż nie odbierasz moich liſtow filozoficznych. Powiem ci tego przyczynę moy kochany Margrabio (ah zapomniałem, iż mówię do obywatela *Francuzkiego*) Czy uwierzysz, iż przez 6. mieſięcy znaydowałem ſię w mocney z filozofią rozprawie w więzieniu *King-Bing.* Raz ſzpadą zadany Panu *Baronnet* w parku *Weſtminſterſkim*, zrobił mnie komornikiem Królewſkim. Teraz gdy wyleczony *Baronet* przyłożył ſię do wyprowadzenia mnie z *King-Bing*, uspokoiony moy umyſł podać ci może myśli, w które się przez 6. mieſięcy usposobiłem.

Nim zacznę moie ſmutne ieremiady nad upadkiem pyszney *Jerozolimy* i nad rozeyściem ſię pięknych corek *Syonu*, donoszę ci, iż od trzech dni ieſtem nauczycielem ſyna Xcia *Laudermale.* Czy uwierzysz, iż Margrabia de *V*..... nad którego przepychem cały zadumiewał ſię *Paryż*, ieſt kamerdynarem bankiera *Vilſon.* Hr: L..... utrzymuie tawernę na przedmieściu *Cantorbery*, a córka iego przepyszne w *Paryżu* zaymuie pokoie. Ah niegodziwy *Panglozie*, ktòżby mògł kiedy pomyśleć, iż twoie gdyranie świat cały przewróci, i że ia będę w uſługach iednego Lorda, ale to mnie przynaymniey cieſzy, iż podobne nieszczęścia nie ſą w dzieiach świata nowemi: ſyn Króla *Perſeuſza* zoſtaie pisarkiem

w collegium pretorow *Rzymſkich*. *Dyonizy z Syrakuzy* bakałarzem w *Koryncie*.— *Dyoklecyan* pyszni ſię uprawianiem ſwoiey roli w *Salonnie*, śmieiąc ſię z dobrowolnie uſtąpionych wielkości, których przewidział, iż nieutrzyma. *Paleologowie* ſtali ſię iedni kupcami w *Wenecyi*, drudzy literatami w *Florencyi*. Dumny *Baiazet* ſłużył do ſtołu dzikiemu *Tamerlanowi*, a pewny Sułtan *Achmet* przybył do *Rzymu* ucałować nogi Papieża i poſtrzydz ſię na laika u Jezuitow. etc.

Podług liſtow z *Tuluzy*, w okolicach tego miaſta ma być założony oboz na pomieszczenie iedney części armii, która pod kommendą Generała *Augereau* ma wkroczyć do *Portugalij*.

Liſt z *Havre* pod d. 30. Marca pisany donoſi: Dnia wczorayszego o 4. godzinie wieczorem, trzy fregaty *Angielſkie* przybyły na ſtanowiſko *Havre* upędzaiąc ſię za iednym kanonierſkim ſtatkiem. *Anglicy* tak ſię zbliżyli; iż ich wyſtrzały doſięgały miaſta, lecz bez ſprawienia naymnieyszey ſzkody. Uczynione ſą przygotowania do należytego przyięcia nieprzyiaciela, gdyby powtórnie zamyślał ſię zbliżyć.

Jeden z dziennikow wyraża, iż zgromadzenia pierwiaſtkowe w *Montmorency* niechciało pozwolić na czytanie adreſſow Dyrektoryatu, zasadzaiąc ſię natym, iż lud ſamowładny nie ieſt winien ſłuchać czyichkolkolwiek bądź rozkazow, ani napomnień.

Na ſeſſyi Rady 500. Ob: *Aubry* czyni ofiarę z dzieła pod tytułem *Nauka Elementarna* za pomocą którey, można ſamemu przez ſię nabyć wiadomości czytaniem iey przez kilka minut, o nowym ſyſtemacie miar.— Rada rozkazała zapisać w protokuł, złożyć do biblioteki, i odeſłać do kommiſſyi miar Republikantſkich.

z Hagi dnia 10. Kwietnia.

Ob: *Meyer* który powrocił teraz z *Paryża*, iedzie w charakterze poſła Rzpltey do *Madrytu*, gdyż zoſtaiący tam Ob: *Valkenear* na własne żądanie otrzymał dymiſſyą. Mowią, iż to nowe poselſtwo przynioſło odmianę w miniſterium *Hiszpańſkim*. Ponieważ Ob: *Blauw* wyiechał także z *Paryża* dla obięcia w *Wiedniu* charakteru poſła, przeto miniſter nasz zagraniczny Ob: *Buys* wraz z Ob: *Dudem* z *Sztokolmu* odwołanym, maią do *Paryża* udać ſię, oſtatni przeznaczony ieſt za poſła do Rzpltey *Cisalpińſkiey*, wprzód iednak zabawi iaki czas w *Paryżu*. Mowią także o nowym poselſtwie naszym do *Raſtad*.— Jeszcze niewiadomo iaki sąd wyda wyrok na reprezentanta *Van der Jagt*.

z Hamburga dnia 14. Kwietnia.

Dumourier przenioſł ſię teraz z miaſta naszego do *Slezwiku*. — Naynowsze wiadomości z *Francyi*, daią nam naſtępuiący obraz położenia wewnętrznego tey Rzeczypospolitey:

Od 18. *Fructidor* panuie iedność zupełna między ciałem prawodawczym i Dyrektoryatem. Jle razy rząd uznaie prawa zapadłe szkodliwemi krajowi, natychmiaſt posyła swoie przełożenia ciału prawodawczemu, a to cofa nazad prawa przez ſiebie uchwalone. Ztąd spory w Radach nie są tak częſte iak czasow dawnieyszych, a rząd nigdy tyle nie zyſkał ſiły i energii, ile ma ich dziſiay. Zwycięztwo nad liczną partyą przez dzień 18. *Fructidora* odnieſione, zagruntowało potęgę wewnętrzną *Francyi*. Piąciu dyrektorow od tey epoki w naywiększey zgodzie żyią. Różność ich charakterow i ſpoſobu myślenia, żadnego wpływu nie maią na okoliczności narodu. *Buonaparte* wierny swoim układom, nie chcę ſię mieszać do niczego, chyba za uſilnym wezwaniem. Wyprawa *Angielſka* iedynym ieſt objektem umyſł iego zaprzątaiącym. Chciał sprawić odmianę w miniſterium woiennym, *Scherer* iednak utrzymał ſię przy swoim urzędzie. — Wſzyſtkie uwagi Dyrektoryatu wymierzone są teraz na zgromadzenia pierwiaſtkowe. — Co ſię tycze związkow zewnętrznych Rzeczypospolitey, polityka *Francuzka* dwoma zasadami powodować ſię zdaie. Z iedney ſtrony nieugaszona nienawiść przeciw *Anglii*, posunięta zoſtała aż do namiętności, i wſzyſtkie związki ſtoſownie do niey zawierane bywaią. Rzplta *Batawſka*, *Hiszpania* i inne pomnieysze Rzplte, do wspólnego tego zamiaru są pociągnięte. Z drugiey ſtrony przyiaźń z Cesarzem ſtatecznie ieſt utrzymywana, i pomimo rozchodzących ſię wieści kraie monarchiczne *Włoſkie* żadney podobno nie podpadną odmianie.

z Petersburga dnia 27. Marca.

Na dniu 17. była wielka u dworu gala, na którey ſkładano powinszowania Imperatorowy Jmci z powodu szczęśliwego jey rozwiązania. Z tey okoliczności 974. osób oboiey płci dyſtyngwowanych przypuszczonych zoſtało do pocałowania ręki Imperatorowy. W wieczor całe miaſto było oświecone.— Imperator nauczyciela muzyki profeſſora *Martini*, nadwornym Konsyliarzem, a metra W. Xiężniczek profeſſora *Sarti* Konsyliarzem taynym Collegii mianował.

W rapportach względem armii *Kondeusza* znayduie ſię opisanie iego regimentow i ſpecyfikacya mieysc na kwatery przeznaczonych. Ta armia ſkłada ſię z 8080. ludzi. —Forma przyſięgi którą każdy w tey armii znayduiący ſię wykonać był obowiązany, ieſt naſtępuiąca: *Przyrzekam ſtoſować ſię do praw państwa Roſſyiſkiego, przez cały czas poki na iego uſługach zoſtawać będę, i poki nie powrocę do Francyi moiey Oyczyzny*. —Sztandary korpusow ſkładaiących tę dywizyą, oznaczone są herbem Imperatorſkim z liliami po rogach. —Mundury ich i kroy Roſſyiſki.— Imperator przyobiecał dać temu woyſku nowy i zupełny ubiòr iaki miało nad *Renem*, gdy ſię mu wydarzy spoſobna pora powrocenia do *Francyi*.

z Moguncyi dnia 31. Marca.

Od nieiakiego czasu spodziewano ſię, iż Kommiſſarz Rządowy *Rudler*, wyiedzie do *Kolonii*; lecz w tym momencie zapewniaią iż ma ſię udać do *Paryża* dla podania Dyrektoryatowi Wyk: planow ſtosownych do naszego kraiu. Dnia wczorayszego ieszcze trzy bataliony woyſka *Francuzkiego* przybyły na prawy brzeg *Renu*. Zapewniaią także iż Gen: *Hatry* odebrał rozkaz wyſtawienia szańcow na wielu mieyscach po nad brzegami *Niddy*.

z Hanau dnia 7. Kwietnia.

Ob: *Rudler* Kommiſſarz *Francuzki* zakazał wſzyſtkich gazet *Frankforckich* w nowych departamentach na lewym brzegu *Renu*. Municypalność *Moguncka* ogłoſiła iż Magiſtrat *Frankforcki* obywatelom pod prawami *Moyżesza* zoſtaiącym, pozwolił w czaſie jarmarku zakładania magazynow i ſklepow z towarami.— W *Monachium* zebrane są teraz Stany *Bawarſkie*.

z Raſtad dnia 9. Kwietnia.

Nota Hrabiemu de *Metternich* przez Kommissarzów Rzpltey *Francuzkiey* d. 8. kwietnia 1798. podana, ieſt naſtępuiąca:

Uznaiąc potrzebę sekularyzacyow dla doſtarczenia nadgrod na prawym brzegu Renu, *kraiom które na lewym brzegu utraciły swoie poſſeſſye, i przyimuiąc to za prawidło, Deputacya* Rzeszy *w Nocie podaney 5. kwietnia oświadcza, iż żąda tłumaczenia ſię Miniſtrow Rzpltey* Francuzkiey, *względem propozycyi wyrażoney w Nocie pod 11. Marca, i względem 18. Artykułow przyłączonych 3. Marca. Domaga ſię oraz uſtąpienia woyſk Rzpltey* Francuzkiey *na prawym brzegu* Renu, *znayduiących ſię.*

Miniſtrowie Rzpltey Francuzkiey *tłumaczyć ſię będą ſtosownie do tych żądań.*

Na oſtatnie żądanie powtarzaią to co iuż powiedzieli, iż opuszczenie ſtanowiſk maiąc być naypierwszym ſkutkiem dopełnioney pacyfikacyi, niewidzą żadney doſtateczney pobudki, ażeby przed tą epoką, woyſka Francuzkie *uſtąpić miały z prawego brzegu.*

Na drugą propozycyą zawartą w Nocie 11. Marca, Miniſtrowie Pełnomocni Rzpltey Francuzkiey *oświadczaią, iż tłomaczyli ſię w ſposob każdego uspokoić mogący, gdy powiedzieli, iż w ciągu dalszych roztrząsań, niczego niepominą, coby mogło bydź sprawiedliwym i zgodnym z wspolną obydwoch Narodow korzyścią; co ſię ma rozumieć, iż z ſwoiey ſtrony przyzwoite tylko podawać będą żądania.*

Nakoniec na artykuły przyłączone do Noty 3. Marca, Miniſtrowie pełnomocni Rzpltey Francuzkiey *przymuszeni są przełożyć, iż te artykuły niezdaią ſię wcale być podanemi w zamiarze przyspieszenia negocyacyi, i że niektòre z nich niemogły nigdy wzbudzić prawdziwey wątpliwości ze ſtrony Deputacyi; iako to naprzykład, zachowanie własności partykularnych, wolne i ſtoſuiące ſię do Praw ſprawowanie obrządkow, podanie w niepamięć zdań w czaſie woyny okazywanych, nadto znayduią ſię ieszcze inne z gruntu niezgodne z ſamowładnością Rzpltey* Francuzkiey *i iey Konſtytucyą. Niżey podpisani nie mogą nadto okazać ſwego podziwienia, iż względem niektorych punktow okazano wątpliwość, i że ośmielono ſię inne podawać.*

W teraźnieyſzym położeniu rzeczy, rzetelny ſposob przyspieſzenia negocyacyi ieſt, pracować z pilnością nad zaſadą indemnizacyow; być nawet może, iż nadewſzyſtko przyſtoi, ażeby Deputacya Rzeſzy przygotowała ogulne prawidła na obmyślenie losu tym członkom Rzeſzy którzy mogą być znieſionemi, ażeby w kimkolwiek bądź niepozoſtała żadna wątpliwość względem zasad ſłuſzności i mądrości, które temi ważnemi czynnościami kierować maią.

(podpisano) Treilhard, Bonniers.

Miaſta wolne *Szwabii* podały Notę deputacyi *Rzeszy*, w którey wyliczaiąc korzyści iakiemi przyłożyły ſię w pokoiu do ſtanu kwitnącego całych *Niemiec*, a w czaſie woyny ofiarami w pieniądzach i kontyngenſie dla dobra *Rzeszy*; wzywaią Deputacyą do utrzymania ſiebie w teraźnieyszym ſtanie ich i całości. Gdy smutna konieczność (mowią w Nocie swoiey) przywodzi wysokie ſtany *Rzeszy*, do przeznaczenia Xiążętom utracaiącym kraie na lewym brzegu *Renu*, indemnizacyą na prawym, miaſta *Rzeszy* które tyle ucierpiały w woynie teraźnieyszey, nie mogą tego przypuścić do myśli, aby po ſkończoney woynie miały ieszcze poſtradać całkowitą ſwoią exyſtencyą. Wszakże z zadziwieniem dowiaduią ſię, iż niektorzy niegodni tychże miaſt obywatele, zapomniawszy o winnych oyczyznie swoiey obowiązkach, podaiąc ſię fałzywie za umocowanych od całego obywatelſtwa, śmieią oświadczać, iż mieszkańcy wspomnionych miaſt niekontenci z teraźnieyszey konſtytucyi swoiey, pragną odmiany i inszego rządu. Podobne żądania nie mogą pochodzić tylko od podłych intrygantow, ktorzy albo taiemnemi powodowani planami, albo osobiſtym zyſkiem i namiętnością unieſieni, w zniszczeniu ſwoiey oyczyzny, własnego szukaią uszczęśliwienia. Przeciw tak szkodliwym zamiarom, miaſta *Szwabii* ſądzą bydź powinnością wzywać pokornie wysokiego wsparcia J. C. Mci, Deputacyą zaś *Rzeszy* upraſzać aby tak niebezpiecznym, insynuacyom wiary dawać nie chciała, i owszem tym chytrym podſtępom ſilny opor wyſtawić raczyła. A że te uſiłowania niektorych źle myślących obywatelow zaszły nawet do legacyi *Francuzkiey* i Dyrektoryatu, przeto Deputacya *Rzeszy* łaſkawie przyłożyć ſię raczy do zapewnienia legacyi *Francuzkiey*, iż wspomnione uſiłowania, są tylko dziełem niektorych złośliwych osob lubiących zaburzenia i niesnaſki, bez naymnieyszey o tym wiadomości i umocowania zwierzchności

tychże miaſt. Nadto Deputacya *Rzeszy* raczy nakłonić legacyą *Francuzką*, aby żadnego względu i wiary niedawała podobnym prożbom, i owszem rzeczonych negocyatorow przywiodła nazad do tych obowiązków które winni są J. C. Mci, ogułowi *Rzeszy* i własney oyczyznie.

Od granic Szwaycarſkih d. 31. *Marca.*

Ob: *Lecarlier* w proklamacyach swoich zachęca mieszkańcow tuteyszych do iedności, i oſtrożney baczności przeciw intrygom aryſtokratow. Jeżeli woyna, mowi on, przynioſła kraiowi waszemu nieuchronne klęſki, wszelkich przyłożę ſtarań do ich naprawienia. Strzeżcie ſię tylko podszeptow dawnych panow waszych, ktorzy poſiadaią niepospolitą sztukę intrygi, a w uymuiącym z wami obyeściu myślą tylko o zemście. Rząd *Francuzki* uważa wszyſtkich wolnych ludzi, iako dzieci iedney i tey samey oyczyzny.— Na dniu 25. zgromadzili ſię na ratuszu *Berneńſkim* elektorowie kantonu tego, pod prezydencyą Ob: *Heiniger* 76letniego ſtarca z dużą ſiwą brodą. Do senatu obrali 4. deputowanych OOb: *Ludwika Bay* bywszego patrycyusza *Berneńſkiego*, *Lüchy* włościanina z *Langnau*, *Munger* włościanina z *Schüpſen*, i *Zulauf* włościanina z *Langenthal* i 8. deputowanych do wielkiey Rady, OOb: *Graſeuried* bywszego patrycyusza *Berneńſkiego*, *Geyser*, *Pauli*, i *Oesch* włościanow, *Kuhn* professora i bywszego patrycyusza *Berneńſkiego*, *Augsburger*, *Kaufmann* i *Lüthy* włościanow.— Z powodu zaszłych odmian w kraiu naszym, mowią tu wiele o planie rządu *Francuzkiego* utworzenia z cyrkułu *Szwabſkiego* iedney i niepodległey Rzpltey *Allemańſkiey*, która ma na wieczne czasy neutralną zoſtawać, i ſłużyć za przedział między *Auſtryą i Francyą.*

Gazeta iedna *Szwaycarſka* kładzie naſtępuiący opis ſiły teraźnieyszey *Francuzkiey.*— Słusznie powiedziano, że ſzyszak grenadyerſki przykrył wszyſtkie okropności czapek iakobińſkich. Tym czym ieſt teraz Rzplta *Francuzka*, tę wielkość do ktorey doſzła, a ktorą ſwoich przeraża nieprzyiacioł, winna ieſt iedynie armiom ſwoim. Te armie, ktore pod *Dumurierem*, *Pichegru*, *Dugommier*, *Jourdanem*, *Hoche*, *Moreau*, *Buonaparte*, bitwy pod *Jemappe*, *Hondſcoot*, *Fleurus*, *Arkolą* i *Rivoli* ſtoczyły, fortece *Maſtricht*, *Luxemburg*, i *Mantuę* zdobyły, retyradę od *Monachium* aż do *Renu* w R. 1796. w ſamych potyczkach i zwycięztwach uſkuteczniły, przez *Ren*, *Dunay* i *Po* przeszły, gury *Pireneyſkie* i cały łańcuch *Alpow* od *Montblanc*, aż do *Iſtryi* przebyły, *Hollandyą* w ciągu mieſiąca na lodzie opanowały. Te armie, ktore na pułnoc aż do *Ems*, na zachod aż do *Ebro*, na południe aż do *Rzymu*, na wschod aż do *Egry* i *Wiednia* przedarły ſię, bez namiotow, magazynow i żołdu przeciw 9. mocarſtwom woiuiąc; przyciśnione koniecznością, a ożywiane zapałem, utworzyły wcale nową taktykę, ktora odrzuca wszelkie linie operacyine, wszelkie ſztuki exercerunku; Te armie, ktore w r. 1794. wynoſiły nie mniey iak 1,216,000. woiownikow, między ktoremi 58,000. ſamych było artyllerzyſtow, dziś dochodzą ieszcze do 400,000. ludzi podług naſtępuiącego obrachunku. Armia *Angielſka* od *Breſt* do *Anvers* pod dowodztwem G. *Buonaparte*, 100,000 Korpus armii znayduiącey ſię w *Hollandyi* pod rozkazami G. *Joubert* 25,000.— Armia *Reńſka* od *Huningi* aż do *Kliwij* licząc w to załogi fortec pod Gen: en chef *Hatri* 65,000.—Armia w *Szwaycaryi* pod G. *Schauenbourg* 25,000.— Armia *Włoſka* od *Genui* i *Chambery*, aż do *Ankony* i *Rzymu* pod G. *Brune* 65,000.— Armia brzegow południowych rachuiąc w to 10. dywizyą, nad ktorą G. *Augereau* ma kommendę 40,000.—Armia wewnętrzna 30,000. Summa 350,000 ludzi. Dodawszy do tego urlopowanych 50,000. wynoſi ſumma ogulna Armiow 400,000. ludzi.

z Bazylei dnia 8. *Kwietnia.*

Deputowani z wielu Kantonow znayduią ſię iuż w *Arau*. Skoro tylko ciało prawodawcze zoſtanie poſtanowione, przyſtąpiono będzie do nowego podziału *Szwaycaryi*. Małe kantony złożyły w *Brunnen* nowe zgromadzenie, na ktorym powtorzyli swoie przedſiowzięcie opierania ſię ſiłą wſzelkim nowościom; znieſiono także, ażeby wyſłać dwóch Deputowanych do *Paryża*. Zapewniaią, iż okolicach miaſta *Thune*, zaszła potyczka między *Francuzami* i włościanami z *Oberland*. To ieſt rzeczą pewną, iż dnia wczorayszego przywieziono do *Huningi* wielu woiownikow rannych.—Podług liſtow z *Lauzanny*, wſzyſtkie *Francuzkie* woyſka uſtąpiły z tego miaſta. W kraiu *Wodzkim* wſzczeły ſię zamieszania z powodu znieſienia niektórych zgromadzeń koła konſtytucyinego, które tam były poſtanowione. Niektórzy chcieli temu przeszkodzić, i muſiano przyſtawić ſtraż z żołnierzy *Wodzkich.* — Ponawia ſię wiadomość, iż *Genewa* wotowała na przyłączenie ſię do Rzpltey *Francuzkiey.*

z Ratyzbony dnia 8. *Kwietnia.*

Wychodząca w tym mieście Gazeta *Francuzka* zawiera w ſobie artykuł naſtępuiący:

Zapewniaią powszechnie, iż Cesarz Jmć miał oświadczyć Ambaſſadorowi *Francuzkiemu*, iż ieżeli Dyrektorayt Rzpltey *Francuzkiey* ma iakie nieprzyiacielſkie zamiary względem Króleſtwa Oboyga *Sycylii*, którego spokoyność i całość szczegulniey go obchodzi, tak z powodu związkow intereſſu i handlu między obydwoma Narodami trwaiącego, iako też z przyczyny węzłow przyiaźni i pokrewieńſtwa ściśle połączaiących dom jego z domem *Neapolitańſkim*, przeto niemogłby ſię uwolnić od opierania ſię temu całemi swemi ſiłami, i że Traktat pokoiu w *Campo Formio* za niedoszły byłby uważany. (Czekamy potwierdzenia.)

z Genui dnia 24. *Marca.*

Admirał *La Touche* przybył tu z *Tulonu*. W przeciągu 20. dni ma bydź przygotowana wielka mnogość sucharow zapewne dla flotty *Francuzkiey* Admirała *Brueyes* ktora wezsła do portu *Spezia*. Wielkie iakieś przedſiewzięcie na morzu śrzodziemnym będzie rozpoczęte, właściwego iednak zamiaru iego doſtrzedz nie można.

z Rzymu dnia 26. *Marca.*

W Mieście tuteyszym znieſiono iuż wiele Kościołow. Inne domy zakonne iako też wielka liczba szlachty drugiey klassy zapłacić muſiały znaczną kontrybucyą. Umnieyszona także będzie liczba parafiow. Wszyscy zagraniczni xięża maią ſię oddalić z *Rzymu.*— Podług świeżo wydaney proklamacyi Miaſto *Fano* przyłączone zoſtało do Rzpltey *Rzymſkiey.*

z Medyolanu dnia 27. *Marca.*

Pracuią teraz nieprzeſtannie nad wzmocnieniem fortyfikacyow miaſta naszego, ſtawiaią także wiele nowych redut, które działami maią bydź osadzone, i magazyny napełniaią. Załoga nasza z 10,000. ludzi ſkładać ſię będzie.— W *Genui* Gen: *Berthier* zatrudnia ſię przyspieszeniem wyprawy z tego portu. Zdaie ſię, iż okręty transportowe na ktore woyſka *Francuzkie* wsadzone będą, tudzież eſkadra *Tulońſka*, ktora ſię z niemi połączy, maią zamiar połączenia ſię z flottą *Hiszpańſką* w *Cadix*. Gen: *Maſsena* będzie dowodzić woyſkiem lądowym, Gen: *St Cyr* obeymie tymczasowo kommendę w *Rzymie*, dopoki Gen: *Brune* tam nie przybędzie.— Mowią iż będzie rozpoczęty proceſs przeciw więzionym w *Civita Vecchia* Kardynałom, iako należącym do insurrekcyi *Transtyberanów* w *Rzymie*.— *Francuzi* nie zoſtawili w *Corſu* iak 1000. ludzi, ieden okret liniowy, iedną fregatę i iednego Kuttera.— Wiadomość iakoby Papież był iako więzień ſtanu w kraiu *Toſkańſkim* zatrzymany, i że W. Xiążę dał zaręczenie na pismie za dochowanie osoby iego, wcale nie znayduie wiary.— Wszyscy cudzoziemscy xięża muszą teraz wyieżdżać z kraiów Rzpltey *Rzymſkiey.*

Liſty z *Rzymu* pisane donoſzą, iż nowy Rząd nakazał wszyſtkim Miniſtrom, Konsulom, i agentom zagranicznym, ażeby w przeciągu ośmiu dni uſtąpili z kraiu *Rzymſkiego*, do ktorego nie będą mogli powrocić, poki Rzplta *Rzymſka* wyraźnie, przez ich dwory niezoſtanie uznaną.

z Trypolis dnia 15. *Grudnia* 1797.

Dey kazał zamknąć dom konsula *Weneckiego*, zdiąć banderę, i spisać inwentarz wſzyſtkich ſprzętow iego. Przyczyna tego poſtępku ieſt, iż Dey maiąc pretensye do dawnego rządu *Weneckiego*, chce w przypadku, ieźli rząd teraźnieyszy ich nie zaspokoi, maiątkiem tego Konsula sobie zapłacić.

Na ciągnieniu w *Berlinie* dnia 14. Kwietnia 4tey klaſſy tuteyszey Królewſkiey osmey loteryi na rzecz inwalidów, wdów, oraz inſtytucyi ſzkolnych i ubogich, nayznacznieyszy zyſk wypadł na ſummę 6000. talarow, Numer 2634. w *Królewcu* u *Kriegera*. Drugi zyſk od 4000. talarow na Numer 2031. w *Wrocławiu* u *Wentzla*. Dwa zyſki od 2000. tal: na numera 17,721. i 48,814. w *Berlinie* u *Elkischa* i w *Embden* u *Levy*. Cztery zyſki od 1000. talarow na numera 25,324. 32,948. 43,266. 60,774. Dzieſięć zyſków od 500. talarów na numera 10,822. 21,884. 26,893. 37,949. 40,837. 43,358. 45,493. 51,781. 57,933. i 68,511 Dwadzieścia zyſkow od 300. talarow na numera 3859. 19,072. 21,806. 23,125. 23.707. 26,365. 28,160. 32,290. 32,480. 35,040. 37,209. 39,749. 40,640. 46,804. 40,915. 40,787. 50,813. 53,445. 64,332. i 65,390. Pięćdzieſiąt zyſkow od 200. talarow na numera 4740. 5022. 6160. 6270. 6360. 7867. 8321. 9418. 10,778. 13,709. 14,069. 16,484. 18,483. 20,669. 21,539. 22,369. 22,404. 23,385. 24,137. 24,312. 25,902. 27,592. 28,559. 29,326. 30,774. 31,038. 32,472. 33,389 35,081. 35,189. 36,497. 42.165. 48,216. 48,279. 48,994 49,166. 49,495. 50,213. 52,548. 52,584. 53,391. 54,512 54,704. 56,626. 57,075. 58,078. 60,252. 64.541. 65,711 i 69,289. Sto trzydzieści ſześć zyſkow od 100. talarow na numera 329. 354. 545. 590. 927. 2019. 3266. 3631. 3805. 4241. 4459. 4875. 4983. 5306. 6230. 6303. 6415. 7591. 7916. 8030. 8806. 8925. 9038. 9750. 9788. 9861. 10,664. 11,676. 12,821. 12,997. 13085. 14275. 14986. 15064. 15189. 15354. 15524. 15728. 15961. 16922. 17603. 17785. 18750. 19226. 19414. 19869. 20615. 20940. 21160. 21596. 22365. 22457. 22695. 23889. 24809. 24943. 25389. 25880. 27124. 28446. 29013. 29063. 29576. 29630. 29970. 30829. 31107. 31246. 31406. 32016. 32022. 32768. 33440. 33863. 34103. 35249. 35422. 35462. 35463. 35780. 35945. 36166. 37354. 37480. 37688. 37736. 37803. 38020. 38179. 40073. 40261. 41460. 41985. 42156. 42444. 43263. 44279. 44286. 44785. 46061. 46170. 47260. 47372. 47522. 47838. 47955. 47995. 51965. 52843. 54449. 55124. 55930. 56881. 57151. 58398. 58712. 58760. 58776. 59612. 60698. 60932. 60992. 61469. 61678. 62416. 62782. 63617. 63939. 64556. 66534. 66815. 66819. 67009. 68092. 68680. i 69242. — Ciągnienie piątey klaſſy zacznie ſię na dniu 14. Maja.

Kantor tey Gazety ieſt w Rynku Starego Miaſta, w kamienicy JP. Eberta, *pod Nrem* 65. *na drugim piętrze.* — Exemplarz groszy 20.